

A RÁFORDÍTÁSOK, KÖLTSÉGEK ÉS A KÖLTSÉGSZINT MUTATÓ

RÁFORDÍTÁS

A vállalászosi tevékenység megkezdéséhez, folytatásához munkaerőre, munkatárgyra, munkaeszközökre van szükség. Ezeket együttesen erőforrásoknak nevezzük.

KÖLTSÉG

A termék előállításához, a szolgáltatás nyújtásához erőforrásokat használunk fel. Ezen erőforrás-felhasználások (anyagok, munka) pénzben kifejezett értékét nevezzük költségnek.

A költségeket, mint ráfordást, ráfordítás csoportokba soroljuk.

A gyakorlatban sokszor helytelenül használják a **költség és a ráfordítás fogalmát**. A költség a termék előállításához, szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódik, a **ráfordítás** pedig a kibocsátáshoz, az eredményképződéshez.

Az előzőekből következik, hogy a **ráfordítás**

- **egyrészt az időszaki értékesítés bekerülési költsége,**
- **másrészt az értékesítéstől független költségek, illetve az eredmény terhére elszámolt ráfordítások összege.**

A TEVÉKENYSÉG KÖLTSÉGEINEK A CSOPORTOSÍTÁSA

(Egy adott időszakban, pl. egy üzleti évben, felmerült költségeket csoportosítására kell gondolnunk.)

1. költségnemenként

-**anyagjellegű ráfordítások** (felhasznált anyagok, áruk, igénybe vett szolgáltatások beszerzési nettó értéke)

-**személyi jellegű ráfordítások** (bérköltség, bérjárulékok egyéb kifizetések) és az

-**amortizáció** (A nagy értékű tartós eszközök kopása pénzben kifejezve.)

Összes ráfordítás = anyagjellegű ráfordítások + személyi jellegű ráfordítások + amortizáció

2. A termelés mennyiségének változásának függvényében

Adott időszakhoz, pl. 1 évhez, kapcsolódó költség az **összes költség**.

- egy része ún. **állandó (fix), költség** az jelenti, hogy az összegét nem befolyásolja a termelés mennyisége. Pl. a gépek kopása akkor is az adott évre kiszámolt összeg, ha fele annyi adag ételt készítünk, mint amennyire a kapacitásunk elég.

-A költségek másik része **változó költségek**. Ezek azok a költségek amelyek, ha több terméket termelünk, akkor nagyobb összegűek, ha kevesebbet termelünk, akkor alacsonyabb összegűek lesznek, pl. így viselkedik az anyagköltség.

Összes költség = állandó + változó költség.

3. A költségek csoportosítása az elszámolhatóságuk szerint:

- **Közvetlen költség** az összes költségnek az a része, amelyről a felmerülésükkor meg tudjuk mondani, hogy melyik termék költsége. *Például 10 kg lisztet használunk fel a dobos tortához, akkor a 10 kg liszt nettó beszerzési értéke a torta közvetlen anyagköltsége lesz.*

- **Közvetett** vagy általános költség az összes költségnek az a része, amelyről nem tudjuk megmondani, hogy melyik termékhez kapcsolódik. Közvetett költségnek nevezünk minden olyan költséget, amely a vállalkozás tevékenysége során merül fel, de nem köthető közvetlenül egyik gyártott, fogalmazott termékhez, vagy szolgáltatáshoz sem. *Közvetett költség lehet például a vállalkozás fűtési költsége.*

$$\text{Összes költség} = \text{Közvetlen költségek} + \text{közvetett költség}$$

AZ ÖNKÖLTSÉG

Nézzünk meg az önköltséget egy példa segítségével!

4 000 adag főétel	állandó költség 2 000 000 Ft
	<u>változó költsége 6 000 000 Ft</u>
	Összes költség 8 000 000 Ft.

1 adagra átlagosan az összköltségből, 8000 000 Ft : 4 000 adag = **2000 Ft/adag költség jut, tehát ennyi az önköltsége.**

Az önköltség fogalma

Az önköltség megmutatja, hogy hány forint jut a tevékenység összes költségéből egységnyi mennyiségű termékre.

Ennél magasabb áron kell tudni eladni, hogy nyereségesek legyünk!!!!

Most nézzük meg, hogy hány Ft jut az állandó (fix), illetve a változó költségekből 1 adag ételre!!!

Az állandó költség = 2 000 000 Ft,

ebből 1 adagételre 2 000 000Ft : 4 000 adag = **500 Ft/ adag** az átlagos fix költség

változó költség 6 000 000 Ft

ebből 1 adagételre 6 000 000Ft : 4 000 adag = **1500 Ft/ adag** az átlagos változó költség.

ha össze adjuk, akkor 500 + 1500 = 2000 Ft/adag, ez éppen annyi, mint az összes költség osztva az adagok számával. **8 000 000Ft : 4 000 adag =2 000 Ft/adag**

A KÖLTSÉGSZINT (%)

A költségszint egy olyan mutató, amelynek segítségével meg tudjuk állapítani, hogy a nettó árbevételünk hány százalékát teszi ki a költség.

Nézzünk egy példát!

Az éves nettó árbevételünk 19 000 000 Ft volt 2019-ben

A költségek összesen **(elábé nélkül)** 8 000 000 Ft 2019-ben.

Mennyi a költségszint (%) mutató??

(8000 000 :19 000 000) x 100%= 42%, tehát a költségek 2019- ben a nettó árbevétel 42 %-át teszik ki.